

DE MEDAILLE OF PENNING

E. LIETARD

Het verzamelen van medailles of penningen valt onder de benaming NUMISMATIEK of beter gekend als MUNT- EN PENNINGKUNDE.

Wat is nu het verschil tussen munten enerzijds en medailles anderzijds ?

MUNTEN zijn een betaalmiddel met of zonder waardevermelding.

MEDAILLES of PENNINGEN zijn nooit een betaalmiddel geweest. Ze werden altijd geslagen om een historische of een maatschappelijke gebeurtenis te herdenken.

De medailles zijn onder te verdelen in twee soorten : de draagpenningen en de legpenningen.

* DRAAGPENNINGEN : zoals de naam het reeds zegt, dienen deze penningen om te dragen (door personen of dieren) of om op te hangen (aan een vlag of vaandel).

* **LEGPENNINGEN** : bij deze soort penningen bestaat er geen enkele mogelijkheid om ze te dragen of op te hangen.
Deze medailles worden derhalve vooral geschonken om ze in een schrijn tentoon te stellen.

In de numismatiek zijn er 7 klassen van medailles of penningen.

1. HISTORIE-PENNINGEN.

Dit zijn penningen die specifiek werden geslagen om een historische gebeurtenis te herdenken en dit in de periode van 1300 tot 1700.

Overgave van Oostende in 1604.

2. HISTORIE-MEDAILLES.

Eveneens voor een historische gebeurtenis geslagen, maar in een grotere uitvoering, tussen de jaren 1700 en 1830.

Oprichting van de Oostendse Compagnie in 1722.

3. MEREAU of ARMENPENNING.

Deze armenpenningen werden geschonken aan de behoeftigen van Oostende en waren inruilbaar in verschillende winkels van de stad voor een artikel dat overeenkwam met de letter op deze Mereau.

Deze Mereau gaf recht op aardappelen of appels.

4. GILDE MEDAILLES.

Een geheel afzonderlijke soort van medailles, die voorkwam in verschillende gilden.

Ook sommige scholen gebruiken deze soort, doch alleen tot in 1900.

Uitgegeven door de Onafhankelijke Schichtblazers in 1880.

5. VERENIGINGSMEDAILLES.

Medailles uitgegeven door verschillende "maatschappijen", verenigingen of kringen.

Behalen van Overwinningsbeker door VGO in 1920.

6. STADSMEDAILLES.

Uitgegeven door de stad Oostende, met steeds aan één zijde het wapenschild van Oostende.

Geschonken door Oostende t.g.v. het Muziekfestival in 1898.

7. OVERHEIDSMEDAILLES.

Uitgegeven in opdracht van de staat, met aan één zijde het Belgische wapenschild.

Medaille geschonken aan de Stokersbond van het Zeewezen, 1908.

Vormgeving van de Medailles

Alle mogelijke vormen komen voor in de penningkunde. Ze gaan van cirkelvormig over ovaal, vierkantig, driehoekig, veelhoekig naar rechthoekig.

Gebruikte metalen in de medailles

Hieronder een opsomming van alle metalen, gebruikt in de penningkunde, gerangschikt volgens de waarde :

- * lood : gebruikt voor armenpenningen of mereaux. Ook alle proefslagen van stads-, verenigings- en overheidsmedailles worden in lood geslagen.
- * koper : historiepenningen en gildemedailles.
- * brons : historiemedailles, verenigings-, stads- en overheidsmedailles.
- * verzilverd brons : dezelfde verdeling als onder het brons.
- * verguld brons : zelfde verdeling als onder het brons.
- * zilver : werd voor alle soorten gebruikt, behalve voor de armenpenningen.
- * verguld zilver : gebruikt voor verenigings- en stadsmedailles (deze uitvoering komt niet vaak voor).
- * goud : zeldzaam voor de verenigings- en uitzonderlijk voor de stadsmedailles.

Zie tabel van de gebruikte metalen.

Metalen	1	2	3	4	5	6	7
lood			x		x	x	x
koper	x		x	x			
brons		x			x	x	x
verz. br.		x			x	x	x
verg. br.		x			x	x	x
zilver	x	x		x	x	x	x
verg. zi.					x	x	
goud					x	x	

Tabel van de gebruikte metalen

HOE VERZAMELT MEN MEDAILLES ?

- 1° per datum : alles wordt verzameld.
- 2° per graveur of munthuis : een of verscheidene graveurs of ateliers.
- 3° per thema : uitkiezen van diverse thema's, zoals bijvoorbeeld :

- auto's	- loge
- belgisch leger	- muziekfestivals
- concours hippique	- roeisport
- gildemedailles	- scholen
- James ENSOR	- uitstallingswedstrijden
- karnavalorden	- vaandelinhuldigingen
- keignaerttrippers	- vrije zwemmers

TIPS VOOR BEGINNERS

- A. Voor iedere beginverzamelaar is de literatuur onmisbaar. Op de markt bestaat er voldoende van dit soort boeken.

ELEMENTS NUMISMATIQUE OSTENDAISE (I. VANISEGHEM)

PENNINGKUNDE (E. LIETARD)

DEEL I	1900 - 1909
DEEL II	1910 - 1919
DEEL III	1920 - 1929
DEEL IV	1930 - 1939
DEEL V	1940 - 1949

OOSTENDSE SOSJETEITEN (E. LIETARD)

VARIANTEN OP HISTORIEPENNINGEN (E. LIETARD)

- B. Het verzamelen van medailles is een samenbundeling van diverse historische gebeurtenissen.
Iedere medaille vertelt iets over de lokale geschiedenis van een stad of streek.
Medailles en geschiedenis gaan hand in hand.
- C. Iedere beginnening kan altijd voor inlichtingen terecht bij een gevorderde verzamelaar. Inlichtingen zijn voor iedereen nuttig.

EXPERTS IN MEDAILLES MOETEN NOG GEBOREN WORDEN !